

FOSSANE GARD

Har du hatt det fint hos oss på Fossane gard?

Da setter vi pris på om du vil dela det med andre.

Om noko skurrer, ta gjerne kontakt med oss med en gang.

Slik kan vi forbedre oss mens du er her og gjera oppholdet ditt hos oss best mulig.

Om du vil dele litt av dine opplevelser i den digitale verden så setter vi pris om du gjer det på ein av desse plattformene:

Google

Booking.com

Tripadvisor

Instagram: #fossane_gard

Facebook: @fossanegard

Fossane gard er en norsk økoturisme bedrift.

Kva betyr det?

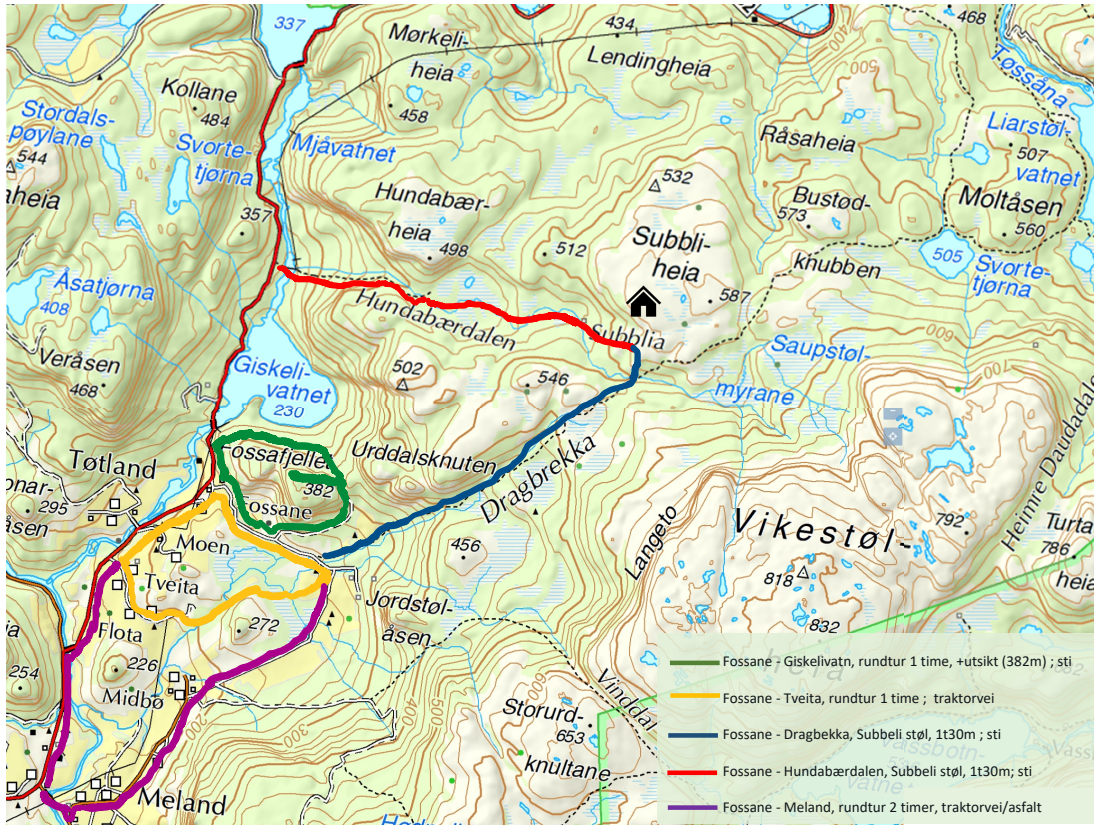
Økoturisme er en form for turisme der målet er at det ikke skal bli noen negativ påvirkning på naturen eller kulturen. Dette er økoturismen sine klare og tydelige prinsipper som vi etterstreber.

1. Fossane gard etterstreber en mest mulig bærekraftig drift, som balanserer økologiske, kulturelle, sosiale og økonomiske hensyn.
2. Fossane gard ønsker å bidra positivt i lokalsamfunnet, foretrekker å benytte lokale tjenester og råvarer, jobber for økt samarbeid og utviser et generelt samfunnsansvar.
3. Fossane gard tar vare på sine (nokon av dei er verneverdige) bygg og har stedstilpasning, lokal byggeskikk og særpreg som et generelt mål i valg av materialer og løsninger.
4. Fossane gard stiller høye krav til vertskap og guider. Formidling og læring er en sentral del av produktet vårt.
5. Fossane gard tilbyr minneverdige opplevelser og skaper møteplasser som gir samarbeidspartnere og gjester innsikt i lokalkultur, -samfunn og miljø.

Innholdsfortegnelse

<i>Fossane gard er en norsk økoturisme bedrift.</i>	2
<i>Kva betyr det?</i>	2
KJÆRE GJESTER	5
OM OSS	6
LITT HISTORIE OM VÅRE HUS	7
FOLGÅ	8
JONSENHUSET	8
BJØDLANDSFOLGÅ	9
PRAKTISK	10
FYRING	10
DYR PÅ GARDEN	10
<i>Høner</i>	10
<i>Sauer</i>	11
<i>Hund</i>	11
<i>Katt</i>	11
BÅT/KANO	12
FISKE.....	13
<i>Gratis fiske i fjorden</i>	14
<i>Laks</i>	14
AVFALLSORTERING	14
HUND.....	14
AVREISE/UTVASK.....	15
BRANN	16
NODNUMMERE	16
LOKALE PERLER	17
GARDSBUTIKKER OG ANDRE NISJEBUTIKKER	17
SPISESTEDER	18
DAGLIGVARE BUTIKKER	18
KULTUR	18
TURER OG AKTIVITETER	19
TURER I NÆROMRÅDE	19

VÅRE ANBEFALTE TURER	19
Ritlandskrateret	20
Trodla Tysdal	20
Skomakernibbå	20
Hjelmen	20
Brendeknuten	20
AKTIVITETER	20
✓ Eventyrskogen	20
✓ Bading i elva (Hunnebergsdalen)	20
✓ Jærstolen	20

Kjære gjester

Velkommen til Fossane Gard.

Vi er glad for at du har valgt Fossane Gard for å feriere. Vi ønsker deg hjertelig velkommen til denne flotte plassen.

Her kan du nyte roen, naturen, og de fine omgivelsene. Om du koser deg i våre gamle hus, eller om du drar ut for lange eller korte turer, du finner sikkert noko som passer akkurat deg.

I denne permen har vi samlet ein del praktisk informasjon men også turar, aktivitetar og nokre tips til kva du kan finne på når du er på Fossane Gard.

Vi, Janneke og Martijn, har overtatt garden frå 1. mai 2020. Vi er veldig begeistra for denne plassen og vi håper at du også blir det.

Du kan alltid ta kontakt med oss ved å komme til huset vårt, eller å ta kontakt på (+47) 91 11 29 73. Via tlf, Whats app, Messenger eller SMS. Vi skal svare deg så raskt som mulig.

Vi ønsker deg fine dager her hos oss på Fossane gard!

Med vennlig hilsen

Janneke og Martijn

Om oss

Vi, Janneke Wijgergangs og Martijn Bellemakers flytta frå Nederland til Noreg i 2006. Vi hadde med oss døtrene våre Juul (9 år) og Noor (6 år). Vi starta eventyret vårt i Norge på Vikane Hyttetun, ein fantastisk fine plass i Suldalsosen. Vi dreiv denne plassen i 2 år. Martijn fekk seg jobb som lærar på Sauda VGS, Janneke var innom forskjellige jobbar men jobba litt på Fargeriet kafe og som daglig leirar i Folkeakademiet Rogaland. Vi budde i Suldalsosen i 4 år før vi flyttet til Sand i Suldal kommune. Janneke fekk seg jobb på Ryfylkemuseet, døtrene gjekk på skule på Sand og i Sauda. Her budde vi i 10 år. Men drømmen om å drive med utleiehytter kom tilbake.

Første mai 2020 flytta vi, etter 14 år, frå nabokommunen Suldal. Drømmeplassen låg i Hjelmeland og vi flyttet til Fossane, etter at vi overtok garden frå Sven Egil og Kari Sørensen.

Det er Janneke som stortsett tar deg imot når du kjem til Fossane. Janneke har jobba med mye forskjellig at at hun har tatt en master i biologi: forskning, turisme, kulturbransjen, og Ryfylkemuseet. For tida fokuserer ho neste heilt på Fossane. Janneke er vokst opp på gard i Nederland med melkekyr.

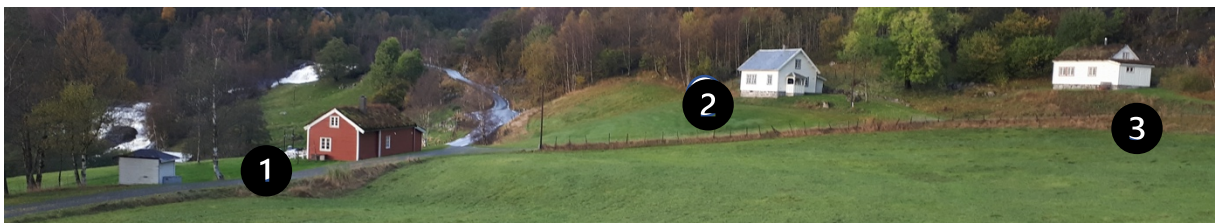
Martijn er kraftverksjef på Fossane. Martijn sørger for at garden og utleiehyttene forsynes med fornybar strøm frå kraftverket vårt. Han følger nøye med på vannstanden i elva. Martijn har ein doktorgrad i biologi og underviser på nettskolen og på VGS. Han jobber delvis frå heimekontoret, men du kan også finne han bak gressklyperen eller ein plass rundt huset med redskapskista i hendene. Finner du han ikkje så ligg han nok på knærne for å utforske ein plante som han nettopp har funnet.

Litt historie om våre hus

På Fossane gard har vi tre hus til utleige. Kwart hus har sin eigen historie. Før i tida var der 3 gardsbruk her på garden.

Dette bildet er fra Fossane gard, tatt i 1960.

Dette bildet er fra 2021.

Folgå

1

Folgå er det eldste huset på garden. Idag er Folgå rødmalt og har nr 107. Folgå har alltid stått her på garden, og det sies at den eldste delen av huset er ca 200 år gamal:

Huset er delt opp i fleire rom i første etasje: bad, soverom, kjøkken og stova. Soverom og kjøkken (den delen nærmest fossen) er det eldste del av huset. Badet er nå under taket der det før var vedaskut. Der er også ein jordkjellar der dei lagra potetene. For ca 100 år siden blei det bygget på, der er det stova per idag.

Badet blei bygget på i seinare tid.

Der er mange familier som har budd i Folgå. Kari (den forrige eigaren) var født i Folgå (1949) og var den siste som vokste opp i Folgå ilag med hennes store søster. Ho budde her med sine foreldre og besteforeldre. Mange historier er knyttet til dette huset, og vi jobber med å nøste litt opp i gamle historier.

Jonsenhuset

2

Jonsenhuset har stått her på Fossane gard i 100 år. I 1918 blei huset flytta frå hitt. Eigar var Johne J. Fundingsland (fødd 1893) som var fra Fundingsland. Han budde her ilag med søstera si, Kistina.

Du ser merker etter flyttingen på tømmerstokkane i form av romanske tall.

Huset skal ha blitt flytta frå Jøsenfjorden hitt, men vi veit ikkje heilt kor nøyaktig.

Det sies at Johne hadden ein yngre søster, Ordina, som blei gift til Øvre Hauge i Jøsenfjorden. Dette kan være en ledetråd.

I det litle stova i 1. etasje finner du eit maleri på vegg, signert med JJF. Dette maleriet blei malt i 1979 av Johne, da han var på omsorgsenter på Fister. Han var da 86 år.

Kanskje Jonsenhuset kjem frå at det var Johne sitt hus?

I 1974 flytta Kari tilbake til Fossane. Jonsenhuset stod tomt, dei pussa det opp og flytta inn med man og to små barn. Deiras 3. barn blei født i Jonsenhuset. Dei budde der i tre år før dei flytta til det store kvite huset på garden. Sven Egil, mannen til Kari, fortalde om at han kunne våkne om vinteren med snø i barten.

Bjødlandsfolgå

3

Bjødlandsfolgå er det huset som kom sist til Fossane gard.

På det gamle bilde finner du ikkje Bjødlandsfolgå. Der var det eit annet hus, som ikkje er der lenger. Bjødlandfolgå er plassert på tuftene til ein lòa som skulle bli bygget, men som aldri blei til (sjå på det gamle bilde). Bjødlandsfolgå er folgehuset til garden der familien til Kari kom ifrå. Familie Bjelland budde først på Bjødland, ein gard på fjellet ved Breilandsvatnet. Familie Bjelland solgte Bjødlandsgarden då dei kjøpte Fossane gard.

Tanken var å ta med dette folgehuset til Fossane slik at besteforeldrene kunne bu der. Men slik blei det ikkje.

Til slutt stod folgehuset til nedfalls, og på den tid hadde det blitt laga en traktorvei til garden. Dette gjorde at Sven Egil og Kari henta huset til Fossane, restaurerte det, og satt det opp på gamle tufter. I 1996 stod Bjødlandsfolgå ferdig til å leige ut.

I Bjødlandsfolgå blei det laga mange jærstolar oppe i 2. etasje.

Jærstolproduksjon var ein viktig binæring her i Vormedalen. Mennene laga sjølve stolen, damene laga setene.

Praktisk

Her finner du litt informasjon om praktiske ting som er greit å vite når du bur hos oss på garden. Les gjerne gjennom dette for å bli litt kjent med mulighetene og våre husregler.

Sko

Takk for at du tar av skoene dine når du kommer inn i huset. Slik held vi både gulvet, men også teppene reine.

Fyring

Alle hus har ved¹ som kan brukes ubegrensa til å fyre opp i vedovnen. Kwart hus har ein øks for å kappe opp ved til pinneved. Der er også fleire elektriske ovner i huset som kan brukes til å varme opp huset².

Kwart hus har sin bålpanne variant ute som du kan bruke. Du kan bruke ved til å fyre med.

Elbil

Har du en elbil og ønsker du å lade den? Gjerne snakk med oss, så kan du få tilgang til vår lader. Vi tar litt betalt for en hel eller halv lading.

Dyr på garden

På Fossane gard har vi forskjellige dyr. Vi har sauer, høner, ein hund og ein katt.

Høner

Hønene er i hønseburet under låvebrua inn til fjoset. Vil du hilse på hønene så kan du gå bort til dei. Du kan også gi de mat, men pass litt på hanen, han vil beskytte hønene sine, og kan dermed virke litt aggressiv innimellom. Hønene er glad i gress og løvetann. Har du

¹ Om vinteren drar vi ut med motorsag for å sage ned trær som vi henter heim og kapper og kløyver.

² Strømmen blir produsert i kraftverket vårt, i det røde huset ved elva.

matrester så kan du gi dei til hønene i begrensede mengder. Td ris, brød og pasta. Maten kan du gjerne henge i ein pose på døra foran inn til fjoset slik at vi har kontroll på kva dyrene får i seg.

Sauer

Vi har også sauer på garden.

Når sauene er inne i fjoset kan vi ta deg med inn (frå oktober til mai). Kanskje du får hjelpa til med å mate dei, eller du får hilse på lamma i april/mai. Pga smittevern til dyrene kan du ikkje gå inn aleine og der er nokre regler før vi kan ta deg med inn i fjoset. Ta gjerne kontakt med oss om du er interessert.

Om sommaren er sauene ute, enten på beite rund garden, eller på fjellet. Går de rund garden så kan du gjerne gå ein tur sauene går. De er snille og greie, litt nysgjerrige kanskje som gjer at de kjem bort til deg. Vi kan gjerne være med deg om du heller vil det.

Hund

Hunden vår Vikki er glad i alle som kommer på besøk til Fossane gard. Hun er ein border collie og er født i 2007. Hun liker kos og klapp og oppmerksomhet. Du må ikkje legge ifrå deg mat som hun kan nå, då er faren stor for at Vikki får tak i maten. Vikki er født med eit brunt og eit blått øye. *(Vikki gjekk bort i juni 2022. Hun blei 15 år)*

Katt

Vi har også ein katt her på Fossane. Det er Malin, ein fine skogskatt som er født i 2008. Malin og Vikki er gode venner, men Malin held seg gjerne litt for seg sjølv. Om kvelden er hun mye ute på musejakt, og på dagtid trivst hun på sofa eller i korget hennes oppå det varme og mjuke ullteppe.

Båt/kano

Vi har en robåt og en kano liggende i Giskelivatnet. Giskelivatnet ligg på en 10 minutters gåtur frå garden. Følg veien oppover bakken retning Fundingsland (du kan også gå gjennom gjerdet mellom dei to kvite hus (Bjødlandsfolgå, nr 111 og Jonsenhuset, nr 109), der går det sti til Giskelivatnet).

Både kano og robåt er til gratis bruk for våre gjester. Ta med redningsvest, dei ligg i putekassen foran det litle kvite huset mellom det røde huset Folgå, nr 107, og garasjen vår).

Om vinteren tar vi inn den putekassen. Ta kontakt om du vil på båttur og du finn ikkje fram til vestene.

Årer ligg under båtene. Legg alltid båtene tilbake på land (opp ned). På Giskeli kan du padle og ro som du vil, men ikkje gå for nær brua, der blir strømmen sterkare pga dammen til kraftverket vårt.

På kartet ser du hvor båtene ligger.

Fiske

Om du fisker i elva, Giskelivatnet og Funningslandsvatnet, så trenger du eit fiskekort.

Der er gode fiskevann her i område.

Note:

Fanger du fisk eller krepsdyr under minstemål, oppfordrer vi deg til å løslate de igjen.

Om du fisker ta hensyn til følgende for å unngå smittespredning:

Tiltak for å hindre spredning:

1. Ikke flytt eller sett ut **fisk** uten tillatelse fra Mattilsynet eller Fylkesmannen.
2. Vask og sløy **fisken** kun der du fanget den.
3. Tørk eller desinfiser utstyr før du flytter det mellom eller innen vassdraget.
4. Bare slå ut vann i samme vassdrag som du hentet det fra.

I Giskelivatnet og i elven Tøtlandsånå kan du fiske på dei lilla linjene på kartet ovenfor. For fiske i ferskvann kreves grunneiers tillatelse. Lokale grunneiere utsteder fiskekort, som du kjøper ved postkassen til naboane våre på andre siden av veien, på Tøtland. Der står det ein postkasse ved veien med informasjon om fiskekort.

Dagskort NOK 50
Ukeskort NOK 100
Årskort NOK 250

Du kan Vippsse beløpet til nr 92 22 29 42, merk fisk og navn, eller du kan betale kontakt og legge pengene i postkassen.

Barn under 16 år fisker gratis.

Note:

Om du skal fiske laks, sjørret eller sjørøye kreves det eit gyldig fiskeriavgift: <https://fiskeravgift.miljodirektoratet.no/>

Gratis fising i fjorden

Kjører du 4 km ned til Tøtlandsvik kan du fiske gratis i fjorden. Her er der også ein strand og benker.

Laks

Du kan fiske laks i Vorma (ned mot sjøen) frå 15. juni og ut august. Her kan du ordna fiskekort til laks: elveguiden.no/no/elv/vorma
(kontaktperson Petter Mæland tlf 41326635)

Du kan også fiske laks lenger nede i elva mot fjorden/Tøtlandsvik. Informasjon finner du her. www.tytlandsvik.com/

Avfallsortering

Me kildesorterer mest mulig og ber deg om å følge vår avfallsortering. Me har forskjellige avfallsdunker som står ved den raude garasjen: matavfall, restavfall, glas, panteflasker/bokser og papp/papir. Avfallssorteringsskjema heng på kjøkkenet og ved garasjen der dunkene står. Me håper at du kan hjelpe oss, Hjelmeland kommune og renovasjonsselskapet Ivar, som jobbar med å håndtere god sortering. Fint om du vasker og bretter emballasje og drikkekartongar. Og takk for at du knytter posene godt igjen, før du hiver dei i dunkene.

Hund

Hunder er hjertelig velkommen. Har du med deg hund er det fint om du har han i bånd. Hunden må sove i bilen eller i bur dersom han sover inne. Vi har gamle hus, som vi vil ta vare på. Vi ber om forståelse for det.

Merk at der er sauer rundomkring. Går du på tur må du ha hunden i bånd.

Avreise/Utvask

Dersom du vil at vi vasker ut bestiller du det hos oss før du reiser (NOK 1000).

Takk for at du går gjennom liste før avreise uansett:

- Oppvaskmaskinen er tømt
- Alt er plassert tilbake der det stod
- Avfallet er levert etter avfallssortering og i bossdunkene
- Har du mat igjen? Ikkje hiv det. La det heller stå på kjøkkenbordet/ i kjøleskapet.

-

Dersom du har bestilt utvask så tar vi oss av resten. Tar du utvask sjølv setter vi pris på om du sørger for dette:

- Kjøleskapet er vaska
- Kjøkkenbenken er reint
- Badet er vaska
- Tepper er rista eller støvsuga
- Vedovnen er tømt for aske (ta aske opp i en matpose og legg det i matdunken)
- Soveromet er reint og ryddig, putene og dynene ligg på plass

Om noko knuses/ødelegges/ikkje er som det skal være, gi gjerne beskjed til oss! Vi vil gjerne høyre korleis vi kan forbedre oss.

Brann

Kvar av våre hus har brannslukkere, bli kjent med hvor dei er i det huset du bur i. Husa er ustyrte med brannalarm, og røykvarsler. Går dei av så går du ut av huset og evt. ring til Janneke på (+47) 91112973.

Vi kan tilbakestille alarmen.

I 2. etasje er der utstyr for ein nødtrappe. Sjå korleis det fungerer.

Nodnummere

- Hjelmeland Legekontor: (+47) 51 51 71 00
Prestagarden 13, 4130 Hjelmeland
- Tannlegekontor: (+47) 51 75 03 57

Lokale perler

Hjelmeland er ein landbruks- og fruktkommune. Der er mange lokale produsenter med gode produkt. Fleire av produsentane har egen gardsbutikk. Stikk gjerne innom hos dei, når du er på leit eller lokale råvarer og godt foredla lokale produkt:

Gardsbutikker og andre nisjebutikker

- [Apal Sideri](#), Hjelmeland – sider
apalsideri.no
- [Skabelonen](#), Årdal – steinbakt brød og tretavler
www.facebook.com/Skabelonen
- [Ryfylke Gardsysteri](#) – Ysteri og gardsbutikk. God yoghurt og ost
Fisterveien 120, 4139 Fister, tlf. 971 84 515
www.ryfylkegardsystem.no
- [Omcider](#) – gardsbutikk, sider og eplemost
Bygdavegen 36, 4130 Hjelmeland, tlf. 971 12 475
omcider.no
- [Grønvik gard](#) – gardsbutikk og prisbelønna eplemost
Grønvik, 4139 Fister, tlf 481 34 899
gronvikgard.no
Bygdavegen 36, 4130 Hjelmeland, tlf. 971 12 475
- [Buhagen](#) – gardsbutikk med lokalt foredla kjøtt, cider og eplemost
Skiftun 36, 4146 Skiftun, +47 950 62 607 / +47 900 62 330
buhagen-kultur.no
- Gjessfjell pelssaugard, saueskinn
Gjessfjellvegen 171, 928 42 053
gjessfjell.no
- Teiknestova, Hilde Thomsen
Fister
hildethomsen.no
- Epleriet
- 4167 Helgøy i Ryfylke
<https://www.helgoybakkane.no/>
Mikals Laks

Skiftun

<https://kingmikal.no/>

Spisesteder

- [Smaken av Ryfylke](#), Hjelmeland - restaurant der du kan spise god lokal mat
- [Pizzabakeren Hjelmeland](#)
- [Utsikten Motell](#) - cafe, restaurant, motel
Ryfylkevegen 6816, 4130 Hjelmeland, tlf. 939 92 945
- Siranees Thaimat
Ryfylkevegen 7050, 4130 Hjelmeland, tlf 476 26 782

Dagligvare butikker

- [SPAR Hjelmeland](#)
- [Coop Extra Hjelmeland](#)
Vågavegen 2, 4130 Hjelmeland

Kultur

[Vigatunet](#), ein del av Ryfylkemuseet
Årdal kyrkje
Spinneriet, Hjelmeland

Turer og aktiviteter

Der er mange ting du kan gjere her i område. Du kan gå tur i nærområde eller du kan ta deg ein litt lengre tur. Du kan ta en båttur eller biltur. Her er nokre av våre anbefalinger.

Turer i nærområde

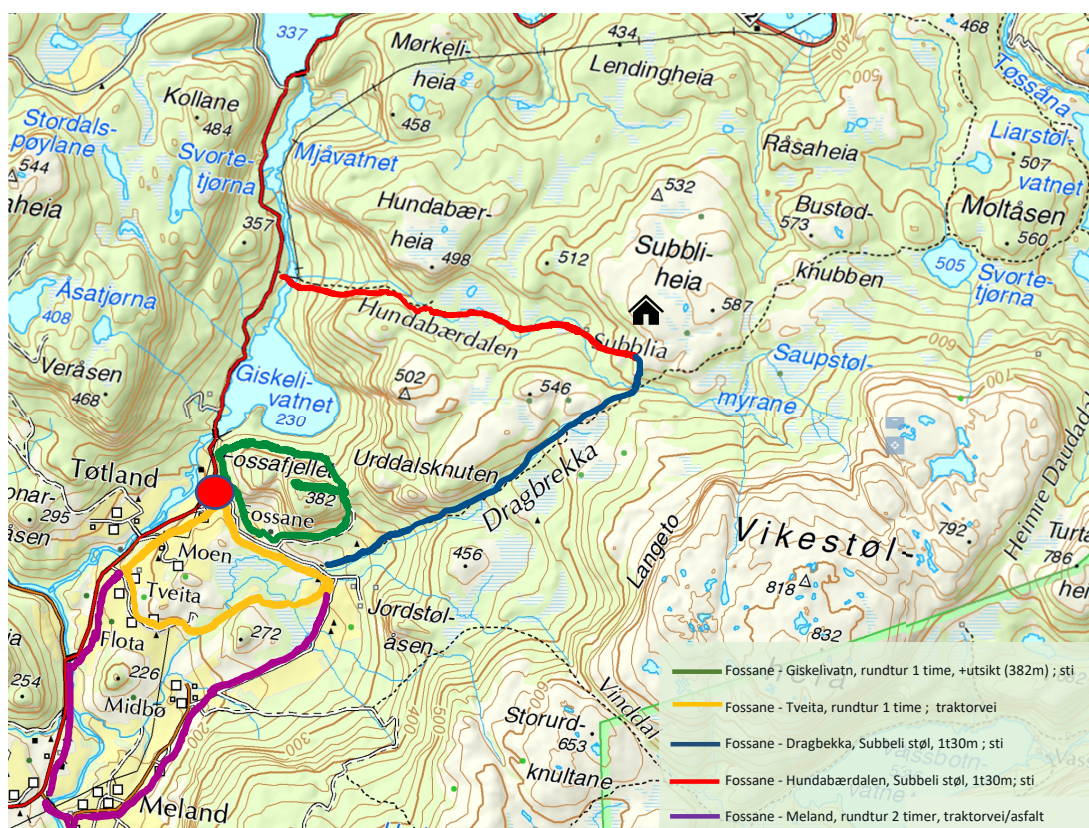
Fossane - Giskelivatn, rundtur 1 time (du kan gå opp en liten topp), tursti

Fossane - Tveita, rundtur, 1 time, traktor vei

Fossane-Dragbekka, Subbeli støl. 1t30 min, sti

Fossane-Hundabærdalen, Subbeli støl, 1t 30 min, sti

Fossane-Meland, rundtur 2 timer, traktor vei, bilvei

Du finner eit laminert kart bak i permen i huset ditt.

Våre anbefalte turer

Du trenger bilen for å komme deg til startpunktet

Ritlandskrateret

Turen er ei rundløype der målet er gapahuken med utsyn over meteorittkrateret på Ritland. Ritlandskrateret er eit ca 500 millionar år gammalt meteorittkrater. Rundløypa er ca 6-7 km , ca 3 timer.

<https://ut.no/turforslag/116614236/>

Trodla Tysdal

Trodla-Tysdal er Rogalands mest avsidesliggende gard i drift. Ta turen i vill og dramatisk natur med 900 meter høye fjell som omkranser garden. Ca 7 km , ca 2,5 timer en vei

<https://ut.no/turforslag/116538>

Skomakernibbå

Skomakernibbå henger på 700 m over fjorden med sin karakteristiske profil. Ca 5,6 km, ca 5 timer tur/retur

<https://ut.no/turforslag/116614236>

Hjelmen

Orkesterplass til Hjelmelandsvågen. 3,6 km, 1 time

<https://ut.no/turforslag/116544>

Brendeknuten

Flott toppstur. Brendeknuten ligger 815 m over havet og det meste av turen går over umerket sti. Enkelt å finne fram, lett å gå. 7,5 km, 5 timer. Start frå Bjødnabu

[Gunlanuten](#)

Fin fjelltur til Gunlanuten på 829 m. Fantastisk utsikt. Markert tur, ca 6 timer. Start på Foss eller Åsland på Skiftun/Nesvik.

Aktiviteter

- √ [Eventyrskogen](#)
- √ Bading i elva (Hunnebergsdalen)
- √ Jærstolen

*Følg
Hjelmeland Naturlegvis
på Instagram og Facebook*